

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/261/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614203716
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8614203716.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: E. J., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX A. XXX, právne zastúpeného JUDr. Jánom Škrabom, advokátom, Sov. hrdinov 200, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Wüstenrot poisťovňa, a.s., so sídlom Karadžičova 17, 825 22 Bratislava 26, IČO: 31 383 408, právne zastúpenému JUDr. Jaroslavom Čollákom, advokátom, Floriánska 19, 040 11 Košice, o náhradu škody z havarijného poistenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Svidník č.k. 2C/217/2014-77 zo dňa 08.04.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje uznesenie v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým uznesením konanie zastavil a trovy konania žalovanému nepriznal.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobca sa domáhal voči žalovanému zaplata sumy 10.440 eur s príslušenstvom ako náhrady škody z havarijného poistenia na základe Poistnej zmluvy č. 610/046680-3. Na pojednávaní dňa 08.04.2015, po zhodnotení priebehu konania a dôkazov zobral žalobca žalobu späť a žiadal konanie zastaviť. Z dôvodu, že žalovaný voči späťvzatiu žaloby námietky nemal, konanie zastavil. Čo sa týka trov konania, rozhodol o nich podľa § 150 ods. 1 O.s.p., pričom dôvody hodné osobitného zreteľa videl v sociálnej situácii žalobcu a jeho postoji k podanej žalobe. Žalobca uviedol, že žalobu podával preto, lebo pri uzatváraní poistnej zmluvy mu bolo sľúbené, že v zmluve je zahrnuté všetko a nakoniec poisťovňa mu neposkytla žiadne plnenie, čo pociťoval ako krivdu. Žalobca pracuje ako hasič s priemerným mesačným príjmom 941 eur, je vlastníkom rodinného domu, jeho mesačné výdavky súvisiace s bývaním predstavujú sumu 270 eur, spláca hypotéku vo výške 463 eur mesačne, stavebný úver vo výške 150 eur mesačne a jeho výdavky na cestovné do zamestnania predstavujú sumu 100 eur mesačne. Manželka má príjem z podnikania 347 eur mesačne a majú tri nezaopatrené deti. Žalovaný je právnickou osobou, ktorá zamestnáva aj osoby s právnickým vzdelaním, nemal by mať problém preskúmať podmienky uzatvorenej zmluvy a následne svoje stanovisko prezentovať na súde. Majetková sféra žalovaného nepriznaním trov nebude nijako vážne dotknutá.

Proti tomuto uzneseniu, len proti výroku, ktorým súd prvého stupňa nepriznal žalovanému trovy konania, podal odvolanie žalovaný. Uviedol, že s argumentáciou súdu o dôvodoch hodných osobitného zreteľa nie je možné sa stotožniť. Žalobca ako účastník zmluvného vzťahu sa nemôže odvolávať na to, čo od zmluvného vzťahu subjektívne, na základe vlastných predstáv a preferencií poistenia motorového vozidla, očakával. Príčinou vzniku požiaru na motorovom vozidle žalobcu bola prevádzkovotechnická porucha počas jazdy motorového vozidla, čo nie je poistnou udalosťou, a táto skutočnosť bola žalobcovi oznámená listom z 29.07.2013. Žalobca napriek tomu podal zjavne neopodstatnenú žalobu, pričom mohol očakávať neúspech v konaní. Osobné pomery žalobcu nezakladajú možnosť argumentácie o dôvodoch hodných osobitného zreteľa. Žalobca disponuje pravidelným nadpriemerným mesačným

príjmom, jeho majetková sféra obsahuje rodinný dom, životná situácia žalobcu je definovateľná aj motorovým vozidlom, ktoré sa stalo predmetom škodovej udalosti. Ide o vozidlo, ktoré si žalobca nechal dovieŕ na zákazku loďou zo Spojených štátov amerických, jeho poistná suma bola stanovená na 49.801,40 eura. Manželka ma pravidelný podnikateľský príjem, spoločný rodinný príjem je v podmienkach Slovenskej republiky nadpriemerný. Čo sa týka právneho zastúpenia žalovaného, jeho zastúpenie nie je ničím limitované. Ide o súkromnoprávny subjekt podnikateľského charakteru. Výklad súdu prvého stupňa je zásahom do právnej istoty účastníkov súkromnoprávných vzťahov a v konečnom dôsledku do zásady rovnosti postavenia strán občianskeho súdneho konania. Súd prvého stupňa podľa žalovaného dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu.

Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 O.s.p.) vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 201 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 212 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou podanou na súde prvého stupňa 26.06.2014 domáhal nároku na plnenie z poistnej zmluvy uzatvorenej so žalovaným vychádzajúc z presvedčenia, že škodová udalosť na jeho motorovom vozidle je poistnou udalosťou v zmysle poistnej zmluvy napriek tvrdeniu žalovaného, že tomu tak nie je. Žalobca hneď na prvom pojednávaní, ktoré súd na prejednanie veci nariadil, po argumentácii žalovaného, ktorá bola totožná s jeho stanoviskom k škodovej udalosti oznámeným žalobcovi pred podaním žaloby, zobral žalobu späť.

Zo spisu taktiež vyplýva, že súd prvého stupňa uznesením č.k. 2C/217/2014-46 zo dňa 30.10.2014 priznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov.

Súd prvého stupňa konanie zastavil s poukazom na ustanovenie § 96 O.s.p., pre späťvzatie žaloby žalobcom.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Ustanovenie § 146 ods. 2 O.s.p. vyjadruje výnimku zo zásady náhrady trov konania podľa pomeru úspechu vo veci vyjadrenej v § 142 O.s.p. Toto ustanovenie vyžaduje zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon má za následok zastavenie konania. Z previazanosti § 146 ods. 1 písm. c) s § 146 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že ak súd zastavuje konanie v dôsledku späťvzatia, musí sa zaoberať pri rozhodovaní o náhrade trov konania otázkou, či niektorý z účastníkov zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Pretože nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale procesného práva, otázku či išlo o dôvodne podanú žalobu je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, a teda z hľadiska vzťahu výsledku správania sa žalovaného k požiadavkám žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol k uplatnenému nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný alebo nie (z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7MCdo 1/2014 z 29.04.2014 poukazujúceho na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžo 225/2010).

Ako z dôvodov odvolaním napadnutého uznesenia vyplýva, súd prvého stupňa bral síce zreteľ na citované ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p. v tom zmysle, že v zásade platí, že so späťvzatím žaloby sa spája zavinenie zastavenia konania, na druhej strane však ale mal za to, že z výsledkov konania vyplynuli skutočnosti, ktoré posúdil ako dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 151 ods. 1 O.s.p.

Ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p. znamená odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok konania a zodpovednosti za zavinenie. Aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy vtedy, keď sú v konaní naplnené zákonné predpoklady na priznanie práva na náhradu trov konania, avšak z osobitných dôvodov súd náhradu trov neprizná. Predpokladom použitia tohto ustanovenia je to, aby išlo o prípady hodné osobitného zreteľa posudzované tak na strane toho, komu má byť náhrada trov priznaná, ako aj na

strane toho účastníka, ktorý by bol povinný trovy konania nahradiť. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa sa prihliada predovšetkým na osobné majetkové pomery, ako aj ďalšie pomery všetkých účastníkov, okolnosti podania návrhu na začatie konania, postoje účastníkov v konaní, ako aj zohľadnenie dopadu rozhodnutia o trovách konania tak na povinného, ako aj na oprávneného účastníka z titulu práva na náhradu trov konania. Uvedené ustanovenie tak dáva súdu možnosť prihliadnúť pri rozhodovaní o náhrade trov súdneho konania na osobitosti jednotlivých prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti.

Odvolačný súd má za to, že súd prvého stupňa sa predpokladmi pre výnimočnú aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. neriadil. Za významnú skutočnosť považoval tvrdenie žalobcu, že pri uzatváraní poisťovnej zmluvy mal mu žalovaný sľúbiť, že v zmluve je tzv. zahrnuté všetko a nakoniec mu poisťovňa neplnila. Podľa názoru odvolacieho súdu subjektívne tvrdenia účastníka ničím neverifikované nemôžu byť zásadným dôvodom pre aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. V tejto súvislosti nie je bez významu aj to, že žalobca sa napriek šetreniu príčin škodovej udalosti a oznámenia stanoviska žalovaného o nemožnosti poskytnúť plnenie rozhodol podať žalobu, ktorú hneď, v priebehu prvého pojednávania, však až po jeho začatí a totožnej argumentácii žalovaného, s ktorou sa mohol oboznámiť už pred podaním žaloby, zobral späť; tým z procesného hľadiska jednoznačne bol subjektom, ktorý zaviniel zastavenie konania.

Čo sa týka majetkových pomerov žalobcu, pre účely náhrady trov konania nie je rozhodujúce to, že bol sám oslobodený od súdnych poplatkov. Skutočnosť, že účastník bol oslobodený od súdnych poplatkov nemá vplyv na náhradu trov konania, ako uviedol Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení 2Obo 89/2010 z 13.10.2010 pri použití ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., nemôže mať preto vplyv ani pri náhrade trov podľa § 146 ods. 2 O.s.p. Je možné súhlasiť s názorom žalovaného, že zistené majetkové a príjmové pomery žalobcu nespĺňajú charakteristiku dôvodov hodných osobitného zreteľa. Príjem žalobcu v priemere 941 eur mesačne, príjem zo stáleho zamestnania, je nadpriemerný. To že žalobca, resp. jeho manželka vstúpili na základe slobodnej vlastnej vôle do záväzkových vzťahov, z ktorých im vyplýva povinnosť platiť splátky úverov, nemôže byť taktiež rozhodujúca. Súd na takéto záväzky pri rozhodovaní o náhrade trov konania nemôže prihliadať, o to skôr keď na ne nemôže prihliadať ani pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov, bez ohľadu na účel použitia takto získaných prostriedkov (obdobne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo 324/2009 z 01.07.2010). Čo sa týka argumentácie súdu prvého stupňa, že žalovaný je právnickou osobou, zamestnávajúcou zamestnancov s právnickým vzdelaním, a preto nie je potrebné jeho právne zastúpenie advokátom, je potrebné uviesť, že táto argumentácia bez súvislosti s ďalšími skutočnosťami sama o sebe je bez relevancie a v rozpore so základnou zásadou rovnosti účastníkov v konaní.

Vychádzajúc z uvedeného v odvolacom konaní neboli splnené podmienky pre zmenu ani pre potvrdenie odvolaním napadnutého rozhodnutia pre existenciu dôvodov, ktoré je potrebné posúdiť súdom prvého stupňa na základe zistených skutočností s iným právnym záverom. Boli tak splnené podmienky na zrušenie rozhodnutia súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p.

Súd prvého stupňa, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.), opätovne rozhodne o náhrade trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným. V novom rozhodnutí rozhodne súčasne aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.